

## DEN HANBY I VZDORU – 21. SRPEN 1969

Hlavní sál ministerstva obrany, ulice Na Valech, Praha 1

Tisková zpráva Ústavu pro studium totalitních režimů ze dne 14. 8. 2024

**Při příležitosti 55. výročí potlačení demonstrací v srpnu 1969 v Československu pořádá Ústav pro studium totalitních režimů seminář věnovaný těmto pohnutým událostem, jimiž si českoslovenští občané chtěli připomenout první výročí okupace ČSSR dne 21. srpna 1968. Cílem je prezentovat nové, dosud neznámé informace o obětech souvisejících s tímto zásadním projevem odporu proti sovětské okupaci a nastupující normalizaci, který čs. ozbrojené složky násilně potlačily. Ústav pro studium totalitních režimů (ÚSTR) připravil seminář, který se koná ve středu 4. 9. 2024 od 14 hodin v Hlavním sále Ministerstva obrany ČR. Akce je určena pro širokou veřejnost.**

Ve středu 4. 9. 2024 se v prostorách Ministerstva obrany uskuteční seminář věnovaný neblahému výročí. Psal se 21. srpna 1969, tedy rok od vpádu sovětských vojsk do Československa. Bylo jasné, že českoslovenští občané dají jasně najevo svou nespokojenost, což aktivovalo bezpečnostní složky státu, takže ten den, před pětapadesáti lety, byly ulice plné slzného plynu, pouličních bitek, zmatku a transportérů najíždějících do lidí. Srpnový čtvrtek, který tak přinesl smrt či zranění stovkám lidí, znamenal současně zostření státního teroru jako reakce na nespokojenost československých občanů, kteří se odmítali přizpůsobit diktátu KSČ a patolízalství tehdejšího prezidenta Gustáva Husáka vůči Sovětskému svazu.

Na semináři věnovanému otázkám spojeným se smutným výročím označovaným jako Den hanby i vzdoru se v panelu vystřídá hned trojice renomovaných historiků, Milan Bárta, Jan Břečka a Daniel Povolný z Ústavu pro studium totalitních režimů, který je hlavním garantem semináře.

Na příspěvek Jana Břečky z Moravského zemského muzea v Brně (připomene příběh brněnských obětí Danuše Muzikářové a Stanislava Valehracha prostřednictvím unikátních a většinou doposud nepublikovaných fotografií) navazuje příspěvek Daniela Povolného, který přináší nová a dosud neznámá fakta spojená se „zapomenutými oběťmi“, neboť vedle pětice zavražděných, jejichž totožnost se podařilo zjistit jsou tady další tři, doposud méně známí jedinci, kteří zemřeli právě kvůli zásahu ozbrojených složek.

*„Rok 1969 byl v mnohém zlomový. Najdeme tady takové události, jako sebeupálení Jana Palacha, najdeme tady hokejové události, najdeme tady odvolání Alexandra Dubčeka z funkce prvního tajemníka ÚV KSČ a takovým pomyslným vrcholem těchto událostí je srpen 1969, kdy se občané veřejně projevili, veřejně projevili svůj nesouhlas s novou garniturou a s nastupující normalizací,“* popisuje **Daniel Povolný, historik Ústavu pro studium totalitních režimů**, který se ve svém příspěvku zaměří na oběti, které přišly o život nikoli přímo během demonstrace, ale tzv. bezpečnostních opatření. Průběh zásahu Lidových milic se všemi důsledky přiblíží Milan Bárta (ÚSTR).

V rámci odpoledního bloku vystoupí Josef Ráž, film a fotograf, dokumentarista, režisér – stejně tak však i přímý účastník srpnových událostí v roce 1968 a 1969, který během obou událostí pořídil desítky snímků a v roce 1969 byl zatčen a vězněn.

Vstup na konferenci je bezplatný, ale je nutné se registrovat e-mailem, a to na adresu: [produkce@ustrcr.cz](mailto:produkce@ustrcr.cz)

#### PROGRAM KONFERENCE:

[https://www.ustrcr.cz/wp-content/uploads/2024/04/Letni-skola-pro-ucitele-2024-program\\_18.4.2024.pdf](https://www.ustrcr.cz/wp-content/uploads/2024/04/Letni-skola-pro-ucitele-2024-program_18.4.2024.pdf)

#### Představujeme garanta konference...

##### PhDr. DANIEL POVOLNÝ, Ph.D

Absolvent benešovského gymnázia, historie na Filozofické fakultě UK a doktorandského studia při Historickém ústavu FF UK v Praze, kde v r. 2009 obhájil dizertační práci na téma: Československá lidová armáda v srpnu 1968 - vývoj a průběh vojenského řešení Pražského jara. V l. 1996-2000 odborný archivář Státního okresního archivu v Benešově. Poté redaktor a knihovník Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu. Krátce knihovník archivu bezpečnostních složek ministerstva vnitra. Od r. 2007 působí ve Vojenském historickém ústavu v Praze, kde se věnuje vojenské historii po r. 1945. Žije v Týnci nad Sázavou, kde je od r. 1998 předsedou Vlastivědného klubu. Člen Československé obce legionářské, od r. 2000 předseda její benešovské pobočky. - Autor odborných prací z vojenské historie a regionálních prací z historie Týnecka. Od roku 2022 pracuje v Ústavu pro studium totalitních režimů. Je autorem řady knih a publikací.

#### SLEDUJTE NÁS DÁLE NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH:



[Facebook](#)



[X \(Twitter\)](#)



[Youtube](#)



[Instagram](#)

**ÚSTAV PRO STUDIUM TOTALITNÍCH REŽIMŮ (ÚSTR)** je organizační složkou státu, do jehož činnosti lze zasahovat pouze na základě zákona. (Činnost a poslání ÚSTR jsou ukotveny Zákonem o Ústavu pro studium totalitních režimů a o Archivu bezpečnostních složek 181/2007 Sb. ze dne 8. 6. 2007). Definuje se jako paměťová instituce zkoumající dobu nacistické okupace 1939–45 a dobu komunistické nadvlády 1948–1989. Poskytuje veřejnosti výsledky své činnosti, zejména zveřejňuje informace o době nesvobody, o období komunistické totalitní moci, o činech a osudech jednotlivců, vydává a šíří publikace, pořádá výstavy, semináře, odborné konference a diskuse. Spolupracuje s vědeckými, kulturními, vzdělávacími a dalšími institucemi za účelem výměny informací a zkušeností v odborných otázkách, stejně tak se zahraničními institucemi a osobami, které mají obdobné zaměření. Podřízenou organizací ÚSTR je **Archiv bezpečnostních složek (ABS)**, který spravuje veškeré písemnosti všech bezpečnostních složek z doby nacismu i komunismu, tedy nejenom Státní bezpečnosti, ale i Veřejné bezpečnosti, civilní a vojenské rozvědky. Ředitelem Ústavu pro studium totalitních režimů je Ladislav Kudrna.

#### Kontakt pro novináře:

Petra Jungwirthová, tisková mluvčí, +420 770 172 146, [press@ustrcr.cz](mailto:press@ustrcr.cz)